

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของครูโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 8 โดยการใช้แบบสอบถามสภาพและปัญหาของการใช้หลักสูตร และแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารในการใช้หลักสูตร โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม
  - 1.1 ประชากรคือ ผู้บริหารของโรงเรียนทุกโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท จำนวน 162 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม
  - 1.2 ตัวอย่างประชากรคือ ครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท โรงเรียนละ 2 คน ผู้วิจัยใช้วิธีให้ผู้บริหารเป็นผู้เลือกจากครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ระดับละ 1 คน ได้ตัวอย่างประชากรโรงเรียนละ 2 คน รวมเป็นตัวอย่างประชากร 324 คน

ตารางที่ 2 ประชากรและตัวอย่างประชากรที่ออกแบบสอบถาม

จังหวัด	อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	โรงเรียน ในโครงการ กศ.พช.	ผู้บริหาร ที่เป็น ประชากร	ครูผู้สอนกลุ่ม กพอ. ในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่เป็นตัวอย่างประชากร
เชียงใหม่	20	44	44	88
เชียงราย	10	12	12	24
ลำพูน	7	23	23	46
ลำปาง	11	42	42	84
แพร่	7	12	12	24
น่าน	11	11	11	22
พะเยา	4	12	12	24
แม่ฮ่องสอน	5	6	6	12
รวม	75	162	162	324

2. ตัวอย่างประชากรที่ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบหลายขั้นตอนดังนี้

2.1 เลือกโรงเรียนที่จะศึกษา โดย

2.1.1 จับฉลาก เลือกรายชื่ออำเภอ 1 อำเภอ ในแต่ละจังหวัดในเขต
การศึกษา 8 ใต้รายชื่ออำเภอ 8 อำเภอ

2.1.2 จับฉลาก เลือกโรงเรียนในโครงการ กศ.พช. ในแต่ละอำเภอ
ที่เลือกไว้ในข้อ 2.1.1 ได้โรงเรียน 8 โรงเรียน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 รายชื่อโรงเรียน อำเภอ และจังหวัด ของตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์

จังหวัด	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	โรงเรียน
เชียงใหม่	แม่แตง	บ้านผาเต็ง
เชียงราย	เมือง	บ่อทอง
ลำพูน	เมือง	วัดบ้านธิ
ลำปาง	ห้างฉัตร	บ้านหม้อ
แพร่	ร้องกวาง	บ้านแม่ทราย
น่าน	เมืองน่าน	บ้านทุ่งน้อย
พะเยา	เชียงคำ	บ้านจำนอน
แม่ฮ่องสอน	แม่สะเรียง	บ้านแม่ทองแป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอน กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขต ชนบท เขตการศึกษา 8 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งมีเครื่องมือ 2 ชนิดคือ แบบสอบถาม 2 ชุด และแบบสัมภาษณ์ 1 ชุดดังนี้

แบบสอบถาม

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในด้านของการให้การสนับสนุน การใช้หลักสูตรของครูผู้สอน

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเกี่ยวกับสภาพการใช้ หลักสูตรกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในด้านของการ ปฏิบัติงาน

แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท และข้อสังเกตของผู้ให้สัมภาษณ์ในด้านต่าง ๆ

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถาม

ชุดที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการสนับสนุนการใช้หลักสูตรของครูผู้สอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการให้การสนับสนุนการใช้หลักสูตรของครูในด้านการจัดสภาพและปัจจัยในการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการสนับสนุนการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในด้าน การจัดสภาพและปัจจัยต่างๆ เพื่อการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าและแบบปลายเปิด

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามครูผู้สอนในลักษณะของการปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับครูผู้สอน เป็นแบบเลือกตอบและแบบเติมข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในด้านการจัดสภาพและปัจจัยต่างๆ เพื่อการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพในด้าน การจัดสภาพและปัจจัยต่างๆ เพื่อการใช้หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบปลายเปิด

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนใน
โครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทในด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสภาพและ
ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของหลักสูตร แผนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
2. ศึกษารายละเอียดของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท
3. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ และเจ้าหน้าที่
ของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างเครื่องมือ
4. ศึกษาเอกสารวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง
5. กำหนดขอบข่าย เนื้อหา และรูปแบบของเครื่องมือที่จะสร้าง
6. สร้างแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ตามขอบข่ายของเนื้อหา และรูปแบบตาม
ที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลในข้อ 1, 2, 3, 4
7. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ท่านตรวจพิจารณารูปแบบ
เนื้อหา การใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
9. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนกลุ่มการงาน
และพื้นฐานอาชีพของโรงเรียนในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร
เพื่อหาข้อบกพร่อง นำมาปรับปรุงใหม่เป็นฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้กับตัวอย่างประชากรต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัย ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการ
การประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 8 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 8 ออกหนังสือถึงหัวหน้า
การการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อแจ้งให้ทราบและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. หัวหน้าการการประถมศึกษาอำเภอ ออกหนังสือถึงโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือ
ในการให้ข้อมูล

4. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เลือกโดยทางไปรษณีย์ถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และโรงเรียนส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ใช้เวลาตอบแบบสอบถามส่งกลับประมาณ 45 วัน ได้รับแบบสอบถามคืนมาดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ประชากร/ตัวอย่างประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับกลับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	162	141	87.03
ครูผู้สอน	324	281	86.72
รวม	486	422	86.83

5. ในช่วงที่รอบแบบสอบถามส่งกลับ ผู้วิจัยได้ไปทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 16 คน เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามทั้ง 2 ชนิดที่ผู้วิจัยได้รับกลับมา ได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามนำมาหาค่าความถี่ คิดเป็นร้อยละ แล้วเสนอเป็นตารางและความเรียง

2. ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตรเป็นแบบเลือกตอบ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางและความเรียง

3. ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นมาตราส่วนประเมินค่า นำมาวิเคราะห์ดังนี้

3.1 คำนวณหาค่าเฉลี่ยของคำตอบโดยกำหนดค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับคือ

มีปัญหามากที่สุด	4 คะแนน
มีปัญหามาก	3 คะแนน
มีปัญหาน้อย	2 คะแนน
มีปัญหาน้อยที่สุด	1 คะแนน
ไม่มีปัญหา	0 คะแนน

แล้วนำคะแนนรวมมาหาค่ามัธยิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ค่ามัธยิมเลขคณิตใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ = มัธยิมเลขคณิต

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนประชากร

(ประกอบ กรรณสูตร 2517:41)

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ = ผลบวกของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนนั้น

N = จำนวนประชากร

(ประกอบ กรรณสูตร 2517:51)

3.2 นำคะแนนดังกล่าวมาคิดน้ำหนักเฉลี่ยคะแนน และกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีปัญหามาก

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.50-1.49 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 0.00-0.49 หมายถึง ไม่มีปัญหา

4. ส่วนที่เป็นข้อเสนอนำมารวบรวม สรุปแล้วนำเสนอเป็นความเรียง

5. แบบสัมภาษณ์นำมารวบรวมสรุปแล้วเสนอเป็นความเรียง

6. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ของผู้บริหารนำมาอภิปรายเสริม

ข้อมูลที่ได้จากครูผู้สอน